

UCHWAŁA Nr 1349/2024
ZARZĄDU POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO
z dnia 16 kwietnia 2024r.

w sprawie: zarządzenia konsultacji projektu „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026”

Na podstawie art. 32 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r., poz.107) oraz § 5 Uchwały Nr XXXII/313/14 Rady Powiatu Żuromińskiego z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia Zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami powiatu żuromińskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego, poz.1849) uchwała się, co następuje:

§1. 1. Zarządza się konsultacje przyjętego przez Zarząd Powiatu projektu „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026” stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

2. Celem konsultacji jest zebranie opinii i uwag w związku z przygotowaniem „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026”.

3. Konsultacje mają charakter opiniodawczy. Zgłaszane w trakcie konsultacji uwagi i opinie będą podlegały ocenie przez Zarząd Powiatu.

4. Konsultacje przeprowadza się na terenie powiatu żuromińskiego w formie:

1) internetowego forum dyskusyjnego (konsultacyjnego) z użyciem strony internetowej powiatu w terminie od dnia 17 kwietnia 2024r. do dnia 2 maja 2024r.

2) poczty tradycyjnej na adres: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Lidzbarska 27, 09-300 Żuromin

§2. Konsultacje koordynuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie, osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji jest pani Justyna Szydłowska – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu Powiatu.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA ŻUROMIŃSKI

mgr Jerzy Rzymowski

Załącznik do Uchwały Nr 1349/2023
Zarządu Powiatu Żuromińskiego
z dnia 16 kwietnia 2024r.

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W ŻUROMINIE**

PROJEKT

**POWIATOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ**

na lata 2024-2026

WSTĘP

Rodzina jest naturalnym, koniecznym i niezastąpionym środowiskiem życia, rozwoju i wychowania dziecka. Można przyjąć, że pozbawienie dziecka tego środowiska powoduje w jego rozwoju i wychowaniu nieuniknione zaburzenia, dlatego ważna jest wczesna interwencja i wsparcie rodziny, która znajduje się w trudnej sytuacji.

Rodzina mająca trudności w wypełnianiu swoich zadań, powinna być objęta pomocą w formie:

- poradnictwa rodzinnego,
- terapii rodzin rozumianej jako działanie psychologiczne, pedagogiczne i socjologiczne, mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełnienia jej zadań,
- pracy socjalnej,
- zapewnienie dzieciom opieki i wychowania poza rodziną.

Rodziny, których funkcjonowanie jest zaburzone często wymagają pomocy z zewnątrz, ponieważ same nie są w stanie rozwiązać problemów, które kumulując się i piętrząc, pogłębiają ich niewydolność.

Obowiązujące przepisy prawne przewidują rozwiązania pozwalające na umieszczenie poza rodziną dziecka wymagającego szczególnej pomocy jeżeli nie może mieć zapewnionej opieki w rodzinie naturalnej. Działania w tym kierunku można uruchomić na podstawie postanowienia sądu, który decyduje o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej:

- rodzinnej albo
- instytucjonalnej.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Jednym z wielu zadań powierzonych PCPR jest organizacja pieczy zastępczej, której podlegają dzieci i młodzież pochodzące z rodzin, które – z różnych powodów – nie są w stanie właściwie lub w sposób kompletny i pełny zaspokajać potrzeb młodego pokolenia. Wspomaganie rodziny w wypełnianiu zadania wychowania i opieki nad dziećmi oznacza zaangażowanie wielu podmiotów, zarówno instytucjonalnych, jak i pozainstytucjonalnych, co z kolei wymaga stworzenia skoordynowanego i spójnego systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 i art. 182 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2024r., poz. 177 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów rozwoju pieczy zastępczej.

Program opracowano na lata 2024-2026 i jest on kontynuacją przyjętego przez Radę Powiatu Żuromińskiego w dniu 26 maja 2021r. Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023.

Zadania powiatu w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie, które zostało wyznaczone przez Starostę Żuromińskiego organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Plan działań w zakresie pieczy zastępczej w powiecie żuromińskim na lata 2024-2026 przedstawia niniejszy Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej.

I. CHARAKTERYSTYKA PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO

1. Rodzinna piecza zastępcza

Dzieci częściowo bądź całkowicie pozbawione opieki rodzicielskiej umieszczane są w rodzinach zastępczych bądź w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W pierwszej kolejności czynione są starania, aby dziecko umieścić w rodzinie zastępczej, a dopiero wówczas, gdy nie ma kandydatów na rodziców zastępczych dla danego dziecka, umieszczane jest ono w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) Realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) Przygotowanie dziecka do:
  - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
  - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
  - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza następujące formy pieczy zastępczej:

- 1) rodzinna,
- 2) instytucjonalna

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodziny zastępcze:

- a) spokrewnione (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- b) niezawodowe (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- c) zawodowe (pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego lub zawodowa specjalistyczna).

2)rodzinny dom dziecka.

Institutionalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych,
- 3) interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Głównym zadaniem rodziny zastępczej, nad wypełnianiem którego czuwa koordynator pieczy zastępczej, jest zapewnienie właściwych warunków wychowania i rozwoju dziecku pozbawionemu szansy wychowania w rodzinie biologicznej z terenu powiatu żuromińskiego. Na terenie powiatu żuromińskiego w roku 2023 funkcjonowały 32 rodziny zastępcze, w których umieszczonych było 46 wychowanków. Wśród nich funkcjonowało 25 rodzin zastępcze spokrewnione wychowujących 38 dzieci oraz 7 rodzin niezawodowych wychowujących 8 dzieci. Na dzień 31.12.2023r. funkcjonowało 29 rodzin zastępczych, w których było umieszczonych 42 dzieci. Wśród nich 22 rodziny zastępcze spokrewnione wychowujące 35 dzieci oraz 7 rodzin niezawodowych, które wychowują 7 dzieci.

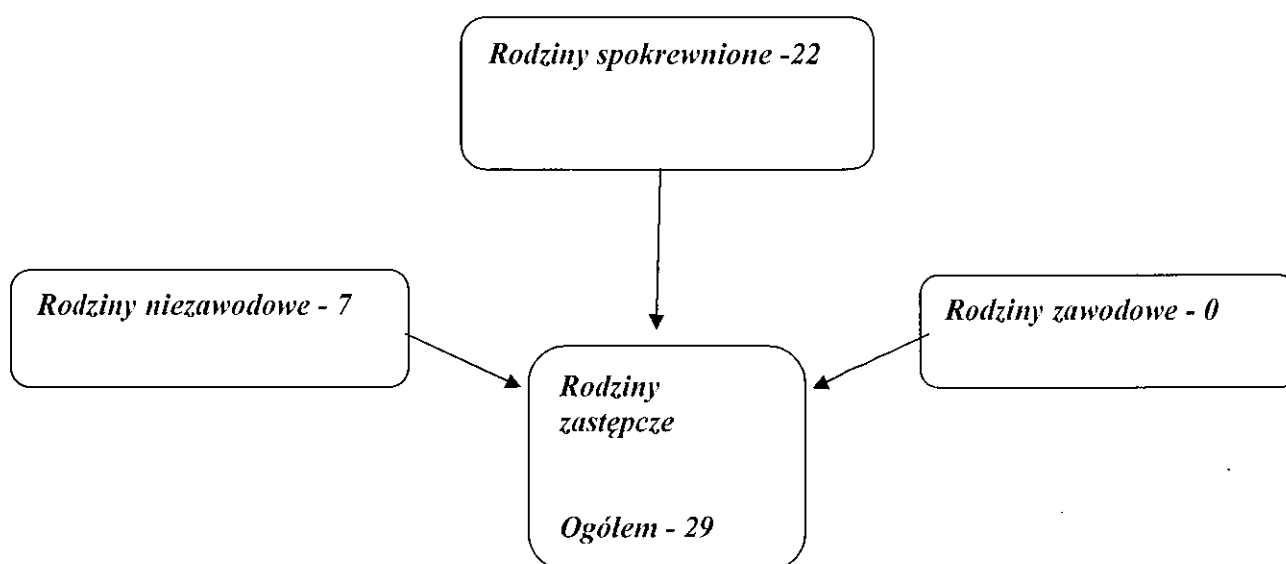
Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które (łącznie):

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej ,
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji;
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ;

- zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb;
- nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

Ponadto pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

Struktura rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie żuromińskim na dzień 31.12.2023r.

Poniższe tabele przedstawiają dane o funkcjonujących rodzinach zastępczych w latach 2021 – 2023.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych działających na terenie powiatu żuromińskiego.

<i>Rodzaj rodziny zastępczej</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
<i>spokrewniona</i>	26	25	25
<i>niezawodowa</i>	6	5	7
<i>Razem</i>	32	30	32

Zródło: dane własne PCPR

Tabela 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu żuromińskiego.

Rodzaj rodziny zastępczej	2021	2022	2023
<i>spokrewniona</i>	36	34	38
<i>niezawodowa</i>	8	7	8
Razem	44	41	46

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 3. Rozmieszczenie rodzin zastępczych w gminach powiatu żuromińskiego (stan na dzień 31.12.2023 r.)

L. p.	Miasto/gmina	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Razem
1.	<i>Żuromin</i>	9	2	11
2.	<i>Lubowidz</i>	5	1	6
3.	<i>Biezuń</i>	5	3	8
4.	<i>Siemiątkowo</i>	1	0	1
5.	<i>Lutocin</i>	2	1	3
6.	<i>Kuczbork</i>	0	0	0
X	Razem	22	7	29

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w gminach (stan na dzień 31.12.2023 r.)

L. p.	Miasto/gmina	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Razem
1.	<i>Żuromin</i>	14	2	16
2.	<i>Lubowidz</i>	12	1	13
3.	<i>Biezuń</i>	5	3	8
4.	<i>Siemiątkowo</i>	2	0	2
5.	<i>Lutocin</i>	2	1	3
6.	<i>Kuczbork</i>	0	0	0
X	Razem	35	7	42

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 5. Dane dotyczące wieku dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu żuromińskiego (stan na dzień 31.12.2023r.)

Wiek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	Poniżej 1 roku	1-3 lata	4-6 lata	7-13 lat	14-17 lat	18 lat i powyżej
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	0	2	7	17	4	5
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	0	0	0	2	3	2
RAZEM	0	2	7	19	7	7

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 6. Dane dotyczące długości pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu żuromińskiego (stan na dzień 31.12.2023 r.)

Długość pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	Do 1 roku	1-2 lata	2-3 lata	Powyżej 3 lat
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	7	1	11	16
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	2	0	0	5
RAZEM	9	1	11	21

Źródło: dane własne PCPR

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej. Powiat przyjmujący dziecko do rodziny zastępczej zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie.

Tabela 7. Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu żuromińskiego, w których przebywały dzieci z innych powiatów.

Rodzaj rodziny zastępczej	2021	2022	2023
spokrewniona	4	4	6
niezawodowa	0	0	1
Razem	5	2	7

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 8. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu żuromińskiego pochodzących z innych powiatów.

Rodzaj rodziny zastępczej	2021	2022	2023
<i>spokrewniona</i>	5	5	9
<i>niezawodowa</i>	0	0	1
Razem	5	5	10

Źródło: dane własne PCPR

Na terenie powiatu żuromińskiego nie funkcjonują rodziny zastępcze, które są gotowe na przyjęcie nowych dzieci. W 2023 roku spośród rodzin funkcjonujących na terenie powiatu żuromińskiego, 1 dziecko powróciło pod opiekę rodziny biologicznej. 1 pełnoletnia wychowanka opuściła rodzinę zastępczą - nie korzystała z pomocy na kontynuowanie nauki, otrzymała pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie. W 2023 roku w powiecie żuromińskim powstały 3 rodziny zastępcze spokrewnione, w których zostało umieszczonych 8 dzieci oraz 3 rodziny zastępcze niezawodowe, w których zostało umieszczonych 3 dzieci . W 2023 roku 29 rodzin było objętych opieką dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Do obowiązków koordynatorów należą przede wszystkim działania związane z udzielaniem wsparcia w codziennym wypełnianiu obowiązków przez osoby prowadzące rodzinne formy pieczy zastępczej, wsparcie dla pełnoletnich wychowanków, kwestie formalne związane z organizacją pomocy specjalistycznej bądź kontrolą sytuacji prawnej podopiecznych. Ważnym działaniem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, pomoc w kontaktach z instytucjami, udzielanie wsparcia w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Na podstawie uzyskanych w 2024 roku danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących w powiecie żuromińskim sporządzono analizę rodzin zagrożonych odebraniem dzieci i umieszczeniem ich poza środowiskiem rodzinnym. Tabela 9 przedstawia liczbę takich rodzin oraz liczbę dzieci zagrożonych oddzieleniem od rodziny biologicznej i umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Wskazane przez gminy rodziny najczęściej objęte są już nadzorami kuratorskimi, pracują z nimi również pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej, pedagodzy szkolni, jednakże mimo interdyscyplinarnego wsparcia nie zawsze udaje się przeciwdziałać negatywnym skutkom ich funkcjonowania.

Tabela 9. Rodziny zagrożone odebraniem dzieci z podziałem na gminy powiatu żuromińskiego (wg danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej)

<i>L. p.</i>	<i>Miasto/gmina</i>	<i>Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej</i>	<i>Liczba rodzin</i>
1.	Żuromin	6	2
2.	Lubowidz	0	0
3.	Biezuń	0	0
4.	Siemiątkowo	brak danych*	brak danych*
5.	Lutocin	3	1
6.	Kuczbork	0	0
	RAZEM		

Źródło: opracowanie własne PCPR

*brak odpowiedzi z GOPS w Siemiątkowie

W związku z tym, że nie zawsze udaje się umieścić dziecko w rodzinie zastępczej na terenie powiatu żuromińskiego, konieczne staje się poszukiwanie miejsca w takich rodzinach poza jego obszarem. W takim przypadku powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, w przypadku, gdy miejscem zamieszkania przed umieszczeniem dziecka po raz pierwszy w pieczy zastępczej był powiat żuromiński. Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów pokrywane są na podstawie porozumień zawartych między powiatami.

Poza powiatem dzieci najczęściej są umieszczane w rodzinach zastępczych niezawodowych. Umieszczenie w rodzinie zawodowej wiąże się ze wzrostem kosztów utrzymania dzieci. Powiat jest zobowiązany wówczas do ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z wynagrodzeniem rodziny zawodowej i pomocowej, remontem, wypoczynkiem, utrzymaniem lokalu mieszkalnego.

Poniższe tabele przedstawiają liczbę dzieci z powiatu żuromińskiego umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w latach 2021 - 2023 oraz na dzień 31.12.2023r.

Tabela 10. Liczba dzieci z powiatu żuromińskiego umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.

<i>Formy rodzinnej pieczy zastępczej</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
<i>Rodzina zastępcza spokrewniona</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
<i>Rodzina zastępcza niezawodowa</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>5</i>
<i>Rodzina zastępcza zawodowa</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Rodziny dom dziecka</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Razem</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>8</i>

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 11. Liczba dzieci z powiatu żuromińskiego umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów na dzień 31.12.2023r.

<i>Powiat / Miasto na prawach powiatu</i>	<i>Rodzina zastępcza spokrewniona</i>	<i>Rodzina zastępcza niezawodowa</i>	<i>Rodzina zastępcza zawodowa</i>
<i>Powiat chełmiński</i>		<i>2</i>	
<i>Powiat ciechanowski</i>			<i>1</i>
<i>Powiat działdowski</i>		<i>1</i>	
<i>Powiat lubelski</i>		<i>2</i>	
<i>Miasto Gdynia</i>	<i>2</i>		

Źródło: dane własne PCPR

Rodzinie zastępczej udziela się pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenie wypłacane jest w wysokości 899 zł, natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka świadczenie wynosi 1 361 zł miesięcznie. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 274 zł miesięcznie na pokrycie

zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Dodatkowo rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać: dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka oraz kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki. Natomiast zawodowa rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje dodatkowo miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 4 100 zł.

Finansowanie zadań z zakresu opieki zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej należy nie tylko do zadań powiatu, ale również do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

2. Świadczenia na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków zastępczych form opieki.

Pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, zakłady poprawcze oraz rodziny zastępcze, przysługuje pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki (dla osób znajdujących się w przedziale wiekowym 18 – 25 lat, które kontynuują naukę w różnych typach szkół) oraz pomoc na usamodzielnienie w formie pieniężnej i na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Poniższa tabela przedstawia ilość usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii.

Tabela 12. Liczba pełnoletnich wychowanków usamodzielnianych z rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii i zakładów poprawczych.

ROK	2021	2022	2023
Liczba wychowanków	7	11	4

Źródło: dane własne PCPR

Pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osoby usamodzielnianej jest przyznawana na jej wniosek. Warunkiem przyznania pomocy jest:

- wskazanie przez wychowanka osoby, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia;
- przedstawienie pisemnej zgody tej osoby;
- złożenie indywidualnego programu usamodzielnienia sporządzonego wspólnie z opiekunem, na miesiąc przed uzyskaniem pełnoletności.

Jednym z największych problemów usamodzielniających się wychowanków jest pozyskanie własnego mieszkania.

Zgodnie z zapisem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej udzielają również koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

3. Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie powiatu żuromińskiego nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo-wychowawcza i dlatego dzieci umieszczane są w placówkach na terenie innych powiatów. Dziecko, które pochodzi z powiatu żuromińskiego, pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, po wyczerpaniu możliwości znalezienia rodziny zastępczej, jest umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Placówka zapewnia całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie ze świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Całodobowy pobyt dziecka w placówce ma charakter przejściowy, do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

Powiat posiadający placówkę w pierwszej kolejności umieszcza w niej dzieci pochodzące ze swojego terenu, a dopiero w przypadku wolnych miejsc – dzieci z innych powiatów. Często dzieci umieszczane są w placówkach odległych od miejsca zamieszkania –

np. ze względu na brak miejsc w placówkach bliższych lub specyfikę tych placówek. W 2023 roku w placówkach opiekuńczo - wychowawczych umieszczonych było 5 wychowanków pochodzących z naszego powiatu, a na dzień 31.12.2023r. 1 wychowanek (4 dzieci powróciło do domów rodzinnych).

Tabela 13. Liczba dzieci z powiatu żuromińskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w latach 2021-2023

<i>L. p</i>	<i>Powiat</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
1.	<i>gostyniński</i>	2	2	1
2.	<i>mławski</i>	4	3	3
3.	<i>płoński</i>	1	0	0
7.	<i>hajnowski</i>	1	0	0
8.	<i>przemyski</i>	1	0	0
9.	<i>ciechanowski</i>	1	1	1
	RAZEM	10	6	5

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 14. Dzieci z terenu Powiatu Żuromińskiego przebywające na dzień 31 grudnia 2023 roku w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie innych powiatów.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w placówkach - stan na dzień 31.12.2023 r.	Miesięczny koszt utrzymania dziecka na dzień 31.12.2023r.
Powiat ciechanowski	1	5677,00 zł x 1

Źródło: dane własne PCPR

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dniem 1 stycznia 2012 roku nakłada również na gminę obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej:

- 10 % w pierwszym roku pobytu
- 30 % w drugim roku pobytu
- 50 % w trzecim i następnych latach pobytu.

Z przepisów wskazanej wyżej ustawy wynika, że w placówkach opiekuńczo-wychowawczych można umieścić w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 14 dzieci, a umieszczenie dzieci poniżej 10 roku życia może nastąpić tylko w wyjątkowych przypadkach

np. rodzeństwa. Przeciętne koszty utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej z roku na rok wzrastają. Ponadto w sposób jednoznaczny należy stwierdzić, że koszt opieki rodzinnej w przeliczeniu na jednego wychowanka, jest znacznie niższy niż opieki instytucjonalnej, nie mówiąc już o niepodważalnej przewadze opieki rodzinnej, jeżeli chodzi o lepsze warunki prawidłowego rozwoju i wychowania dzieci. Z tych dwóch względów należy wspierać i rozwijać wszelkie formy rodzicielstwa zastępczego.

Dzieci, które przebywają w placówkach opiekuńczo – wychowawczych często stanowią rodzeństwa. W związku z czym znalezienie dla nich kandydatów na rodziców zastępczych, a tym bardziej adopcyjnych jest bardzo trudne, a wręcz niemożliwe. Należy więc dążyć do tego, żeby kolejne dzieci, które będą musiały opuścić rodzinę naturalną trafiły do rodzinnych form opieki.

Dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, zostają umieszczane w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Pobyt w ośrodku nie może trwać dłużej niż do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. W 2023 roku w interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych nie było umieszczanych dzieci pochodzących z naszego powiatu.

Wnioski

W powiecie zuromińskim w latach 2021 – 2023 w ogólnej liczbie rodzin zastępczych zdecydowanie dominowały rodziny spokrewnione. Nieznaczną liczbę rodzin stanowiły rodziny niezawodowe. Brak było na terenie powiatu rodzin zawodowych i kandydatów do pełnienia roli tej rodziny. W powiecie zuromińskim nie funkcjonował też rodzinny dom dziecka. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że z roku na rok liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych kształtuje się na zbliżonym poziomie.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na dzień 31.12.2023r. spadła. Należy brać pod uwagę fakt opuszczania przez wychowanków placówek z powodu usamodzielnienia się, powrotu do rodziny naturalnej lub skierowania do innej formy opieki (rodziny zastępczej, domu pomocy społecznej, młodzieżowego ośrodka socjoterapii i młodzieżowego ośrodka wychowawczego).

Konieczna jest intensywna praca w kierunku promocji rodzicielstwa zastępczego, w celu pozyskania kandydatów na rodziców zastępczych szczególnie niezawodowych i zawodowych.

Należy również zapewnić środki finansowe na utworzenie kolejnych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wprowadzając na poziomie gmin zawód asystenta, umożliwiła pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wywiązywania się z obowiązków wobec dzieci. Wskazane jest aby w każdej gminie zagrożone rodziny objąć pracą asystentów, co powinno przyczynić się do poprawy ich funkcjonowania. Pożądanym rezultatem pracy ze wskazanymi rodzinami będzie pozostawienie dzieci w rodzinach naturalnych.

4. Limit rodzin zawodowych w latach 2024-2026

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej i informacji uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej na temat zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych, wieloletniego doświadczenia w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych w sposób następujący:

1. Rok 2024 – 1 rodzina zawodowa;
2. Rok 2025 – 1 rodzina zawodowa;
3. Rok 2026 – 1 rodzina zawodowa;

II. ANALIZA SWOT

Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia systemu pieczy zastępczej w Powiecie Żuromińskim

Mocne strony:

- funkcjonowanie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- wykwalifikowana i doświadczona kadra PCPR,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych i szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze,
- dostęp do pomocy specjalistycznej dla rodzin zastępczych, w tym psychologicznej, pedagogicznej i prawnej,
- udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej,
- dobra współpraca z instytucjami działającymi w obszarze polityki społecznej,

- objęcie wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej prawie wszystkich rodzin zastępczych,
- dobra współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi,

Słabe strony:

- brak kandydatów do tworzenia nowych rodzin zastępczych,
- brak rodzin zastępczych zawodowych,

Szanse:

- pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe,
- promocja rodzicielstwa zastępczego,
- współpraca z powiatami na terenie całego kraju,

Zagrożenia:

- negatywny wzorzec rodzin zastępczych utrwalany przez media,
- przekłamania funkcjonujące w świadomości społecznej na temat pieczy zastępczej,
- brak chęci współpracy przez rodziny znajdujące się w kryzysie,
- brak motywacji u młodzieży do kontynuowania nauki.

III. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2024 – 2026

Celem głównym Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 jest skuteczny rozwój systemu pieczy zastępczej w powiecie żuromińskim z ukierunkowaniem na formy rodzinne.

Cele szczegółowe programu :

1. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Tworzenie systemu wsparcia rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci oraz dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
3. Organizowanie pomocy i wsparcia w procesie usamodzielniania się pełnoletnich wychowanków.
4. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Poniżej przedstawiono szczegółowe cele wynikające z celu głównego oraz zadania z nich wynikające:

Cel 1. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.				
Zadanie	Sposoby realizacji zadań	Realizator /Partner	Termin realizacji	Wskaźniki
Prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej o formach rodzicielstwa zastępczego. Szerzenie idei rodzicielstwa zastępczego. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat opieki zastępczej poprzez opracowanie i rozpowszechnianie informacji	Ulotki informacyjne, artykuły w prasie i w internecie, audycje w radiu,	Realizator - PCPR Partnerzy: - OPS z terenu powiatu, - urzędy i instytucje - lokalne media, - organizacje pozarządowe, - kościoł, - szkoły, - inne.	2024-2026	- Liczba i rodzaj przeprowadzonych działań informacyjno-promocyjnych
	Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi utworzeniem rodziny zastępczej	Realizator – PCPR	2024-2026	-Ilość i rodzaj zorganizowanych spotkań
	Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych imprez okolicznościowych w powiecie żuromińskim	Realizator - PCPR	2024-2026	- Ilość i rodzaj promowania zastępczych form opieki
Pozyskanie nowych rodzin zastępczych	Przeprowadzenie procedury kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	Realizator – PCPR Partnerzy: - SPR w Żurominie; - OPS z terenu powiatu - kandydaci - Ministerstwo Sprawiedliwości (biuro informacyjne Krajowego Rejestru Karnego)	2024-2026	-Liczba kandydatów, którzy złożyli wnioski o objęcie procesem kwalifikacyjnym -Liczba osób, które otrzymały wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;

				-Liczba przeprowadzonych szkoleń; -Liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia; -Liczba osób, które uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne; -Liczba utworzonych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych;
	Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych imprez okolicznościowych w powiecie żuromińskim	Realizator - PCPR	2024-2026	- Ilość i rodzaj promowania zastępczych form opieki
Umożliwienie udziału w szkoleniach oraz w grupie wsparcia dla funkcjonujących rodzin zastępczych	Zachęcanie i motywowanie rodzin do udziału w szkoleniach, warsztatach i zajęciach oraz w spotkaniach grupy wsparcia	Realizator - PCPR, Partnerzy: - SPR w Żurominie, - fundacje, - firmy szkoleniowe, - inne.	2024-2026	- Ilość i rodzaj oferowanych i zorganizowanych szkoleń - Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.
Cel 2. Tworzenie systemu wsparcia rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci oraz dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.				
Zadanie	Sposób realizacji zadań	Realizator/Partner	Termin realizacji	Wskaźniki
Budowanie sieci współpracy z podmiotami	Realizowanie zadań wynikających z	Realizator – PCPR Partnerzy:	2024-2026	-Wyszczególnienie partnerów, z

działającymi na rzecz dziecka i rodziny	Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dn. 09.06.2011r.	- OPS z terenu powiatu, - SR w Mławie i inne sądy, - WOA w Ciechanowie, - szkoły, - policja, - urzędy i instytucje.		którymi współpracowano
Specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych i dzieci oraz dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.	Udostępnienie bezpłatnego korzystania z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego	Realizator – PCPR Partnerzy: - SPR w Żurominie	2024-2026	-Liczba rodzin objętych specjalistycznym wsparciem SPR; -Liczba zatrudnionych specjalistów
	Umożliwienie bezpłatnego korzystania z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i diagnozy	Realizator – PCPR Partner: - PP-P w Żurominie	2024-2026	-Liczba rodzin objętych specjalistycznym wsparciem PP-P; -Liczba przeprowadzonych diagnoz
	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny i dziecka	Realizator - PCPR	2024-2026	Liczba udzielonych informacji rodzinom zastępczych
Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	Zapraszanie do wspólnej oceny sytuacji dziecka: psychologa, pedagoga, asystenta rodziny, rodziny zastępczej, rodziców biologicznych a także innych specjalistów w zależności od indywidualnych	Realizator – PCPR Partnerzy: - OPS z terenu powiatu, - psycholog, - SR w Mławie, - WOA w Ciechanowie, - szkoły, - policja, - rodziny zastępcze - rodzice biologiczni.	2024-2026	-Liczba ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej dokonanych z udziałem zaproszonych osób

	potrzeb rodziny i dziecka.			
Zapewnienie środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.	Realizacja świadczeń finansowych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Realizator - PCPR	2024-2026	- Liczba wypłaconych świadczeń
Zapewnienie rodzinom zastępczym opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Objęcie rodzin opieką i wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Realizator - PCPR	2024-2026	- Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; -Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Cel 3. Organizowanie pomocy i wsparcia w procesie usamodzielniania się i integracji ze środowiskiem pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Zadanie	Sposób realizacji zadań	Realizator/Partner	Termin realizacji	Wskaźniki
Wspieranie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	Realizacja świadczeń finansowych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej	Realizator – PCPR	2024 - 2026	- Liczba wypłaconych świadczeń
	Wyrównywanie szans wchodzenia w dorosłe życie usamodzielnianym wychowankom, objęcie ich pomocą pedagogiczną,	Realizator – PCPR Partnerzy: - SPR w Żurominie, - PP-P w Żurominie, - PUP w Żurominie,	2024-2026	-Liczba wychowanków, którzy skorzystali ze specjalistycznej pomocy

	psychologiczną, prawną, socjalną, doradztwem zawodowym .	- placówki opiekuńczo-wychowawcze, - rodziny zastępcze,		
	Czuwanie nad realizacją programów usamodzielnień, ich modyfikowanie i dostosowanie do aktualnych potrzeb.	Realizator – PCPR Partnerzy: - placówki opiekuńczo-wychowawcze, - rodziny zastępcze,	2024-2026	-Ilość opracowanych i realizowanych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia i ich modyfikacji; -Liczba wychowanków, którzy zakończyli proces usamodzielnienia
	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, mieszkania	Realizator – PCPR Partnerzy: - PUP w Żurominie - UG/UMiG z terenu powiatu	2024-2026	-Ilość złożonych wniosków o przydzielenie mieszkania z zasobów gminy; -Ilość osób, które podjęły zatrudnienie

Cel 4. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Zadanie	Sposób realizacji zadań	Realizator/Partner	Termin realizacji	Wskaźniki
Objęcie dziecka i rodziców biologicznych optymalnym wsparciem i pomocą na rzecz powrotu do domu rodzinnego	Motywowanie rodziców biologicznych do nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.	Realizator - PCPR Partnerzy: -rodziny zastępcze, -placówki opiekuńczo-wychowawcze	2024-2026	- Liczba rodziców biologicznych objętych wsparciem w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, pomocy prawnej, - Liczba rodziców biologicznych uczestniczących w ocenie sytuacji dziecka
	Wzbudzanie i podtrzymywanie motywacji rodzin	Realizator – PCPR Partner	2024-2026	- Liczba dzieci, które powróciły do domu

	biologicznych do współpracy na rzecz powrotu dziecka do rodziny.	-OPS z terenu powiatu		rodzinnego/rodziców biologicznych
	Wsparcie psychologiczno - prawne rodziców biologicznych	Realizator – PCPR Partner - SPR w Żurominie	2024-2026	-Liczba rodzin biologicznych objętych specjalistycznym wsparciem

Skróty używane w tabeli:

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

SPR – Specjalistyczne Poradnictwo Rodzinne

OPS – Ośrodki Pomocy Społecznej

PP-P – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

WOA – Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny

SR – Sąd Rejonowy

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

UG /UMiG– Urząd Gminy/Urząd Miasta i Gminy

IV. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących środowisko rodzinne.
2. Postrzeganie rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy społecznej.
3. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych i pozyskanie zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.
4. Diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.
5. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych.
6. Umieszczanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w sytuacjach gdy umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej jest niemożliwe.
7. Wzrost liczby dzieci powracających do rodzin naturalnych.
8. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych.
9. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających zastępcze formy opieki.
10. Zwiększenie jakości oferowanych usług przez kadrę wykonującą zadania na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024– 2026 będą środki finansowe:

- z budżetu powiatu żuromińskiego,
- z budżetów samorządów gminnych, zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 191 ust.9 ust.10 ustawy,
- z budżetów innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu żuromińskiego, zgodnie z art. 191 ust.5, 5a i 5b ustawy,
- z odpłatności rodziców biologicznych, zgodnie z art. 193 ustawy.

VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Koordynatorem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie, które przy jego realizacji będzie współpracowało m.in. z następującymi podmiotami:

- 1) Miejsko-Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w Żurominie, Lubowidzu i Bieżuniu oraz Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w Lutocinie, Kuczborku i Siemiatkowie oraz innymi ośrodkami;
- 2) Placówkami opiekuńczo-wychowawczymi gdzie zostały umieszczone dzieci z powiatu;
- 3) Rodzinami zastępczymi;
- 4) Sędziami i kuratorami Sądu Rejonowego Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich w Mławie oraz innych sądów;
- 5) Policją;
- 6) Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym w Warszawie Oddziału Zamiejscowego w Ciechanowie;
- 7) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Żurominie oraz placówkami oświatowymi;
- 8) Organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi;
- 9) Specjalistycznym Poradnictwem Rodzinnym w Żurominie
- 10) Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, Miejskimi Ośrodkami Pomocy Rodzinie
- 11) Urzędami Gmin oraz Urzędami Miast i Gmin, Urzędami Miast;

VII. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- 1) dzieci przebywające w pieczy zastępczej,
- 2) rodziny zastępcze,
- 3) rodzinne domy dziecka,
- 4) usamodzielniani wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 5) rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 6) kadra oferująca usługi na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.

VIII. MONITORING I EWALUACJA, PODSUMOWANIE I OCENA REALIZACJI

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej określa perspektywy polityki prorodzinnej Powiatu w perspektywie czasowej 2024-2026.

W/w program ma charakter otwarty i elastyczny. Pojawienie się nowych możliwości czy to organizacyjnych, prawnych czy też zidentyfikowanie nowych potrzeb społecznych będzie uzasadniało uzupełnienie programu o nowe zapisy.

Monitoring programu będzie miał na celu systematyczne kontrolowanie, czy wszystkie zaplanowane czynności przebiegają zgodnie z planem na każdym etapie realizacji projektu.

Skuteczna realizacja niniejszego programu będzie uzależniona od dostępności środków finansowych niezbędnych do realizacji zapisów programu, współpracy zainteresowanych podmiotów oraz zaangażowania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.

Ewaluacja programu będzie przebiegała poprzez zbieranie, analizę i interpretację danych. W ramach ewaluacji sprawdzone zostaną realizowane działania w Programie oraz czy został osiągnięty cel główny.

Wskaźnikami osiągnięcia celu głównego będą:

1. Analiza porównawcza liczby nowoutworzonych rodzin zastępczych zawodowych w danym roku.
2. Analiza porównawcza liczby dzieci umieszczonych w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Analiza porównawcza liczby zawartych umów na pełnienie funkcji zawodowej specjalistycznej i zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego rodziny zastępczej,

4. Analiza porównawcza liczby dzieci opuszczających w danym roku różne formy rodzinnej pieczy zastępczej i powracających do rodziny naturalnej.

5. Analiza wskaźników zawartych w celach.

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Po każdym roku funkcjonowania w/w programu będzie opracowywany dokument o nazwie: „Monitoring i ewaluacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026. Analiza działań podjętych w 2024 roku (analogicznie w 2025r. oraz w 2026r.)”. Pozwoli to na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na realizację programu. Sprawozdawczość z realizacji programu składana będzie Radzie Powiatu Żuromińskiego w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie. Weryfikację, a jednocześnie wyznacznik opracowania programu na kolejne lata będzie stanowił dokument o nazwie: „Podsumowanie i ocena realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026” .

PODSUMOWANIE

Przedstawiony Program Rozwoju Pieczy Zastępczej został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przepisy ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym – kładzie się główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka. W drugim – zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach braku możliwości sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Do zadań własnych powiatu należy m.in. zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Stąd Program, którego głównym celem jest jej rozwój, ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnych form opieki. Stanowi on próbę wyznaczenia jak najlepszego kierunku działań w środowisku lokalnym, tak aby praca nad rozwojem i wspieraniem rodzinnej pieczy zastępczej spełniała wszystkie standardy w tym zakresie.

STAROSTA ŻUROMIŃSKI
mgr Jerzy Rzymowski